

NORGES HØYESTERETT

Den 23. oktober 2015 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Bårdsen, Noer og Arntzen i

HR-2015-02131-U, (sak nr. 2015/1924), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Hilde Wiig Nicolaysen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder varetektsfengsling.
- (2) A, f. 00.00.1992, er polsk statsborger. Han ble 12. august 2015 varslet om at det ble vurdert utvisning av ham fra Norge. Varselet var begrunnet med at A utgjør en trussel mot grunnleggende samfunnshensyn, blant annet fordi det var funnet overveiende sannsynlig at han hadde vært tilknyttet en voldelig gruppering i Syria i perioden fra mars 2014 til april 2015. Av forhåndsvarslet gikk det fram at han var under etterforskning for overtredelse av straffeloven § 147 d om tilknytning til terrororganisasjon.
- (3) A ble den 10. september 2015 fengslet av Nedre Romerike tingrett fram til 8. oktober 2015 i medhold av utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b, jf. § 99. Spørsmålet om utvisning ble ikke avgjort i løpet av fengslingskjennelsen, og ved tingrettens kjennelse 8. oktober 2015 ble fengslingen forlenget til 5. november 2015. Også nå var begrunnelsen unndragelsesfare.
- (4) Kjennelsen ble anket av A. Eidsivating lagmannsrett forkastet anken ved kjennelse 14. oktober 2015.
- (5) A har anket til Høyesterett, og anført at lagmannsretten har stilt for små krav til faren for unndragelsesfare, at det er tvil om kjennelsen bygger på riktig lovforståelse og at lagmannsretten ikke har foretatt en tilstrekkelig sammensatt vurdering av de faktiske forholdene i saken.
- (6) Påtalemyndigheten har inngitt tilsvar og anført at kjennelsen er korrekt.

- (7) *Høyesteretts ankeutvalg* har kommet til at lagmannsrettens kjennelse må oppheves.
- (8) Lagmannsretten har tatt utgangspunkt i at en utlending kan fengsles "når det er konkrete holdepunkter for å anta at utlendingen vil unndra seg iverksettingen av et vedtak som innebærer at utlendingen forlater riket", jf. utlendingsloven § 106 første ledd bokstav b. Som lagmannsretten bemerker, var det her ikke fattet noe utvisningsvedtak, men fengsling kan også foretas "under behandlingen av en sak som kan føre til et slikt vedtak", jf. utlendingsloven § 99 andre ledd.
- (9) Ved vurderingen av om det er unndragelsesfare, skal det etter utlendingsloven § 106 a første ledd foretas en totalvurdering. Bestemmelsen lister opp noen momenter som det kan legges vekt på. Lagmannsretten fant imidlertid at det ikke forelå omstendigheter som nevnt i bestemmelsen som det var grunn til å legge "selvstendig vekt på".
- (10) Ved vurderingen av om det foreligger unndragelsesfare, viser lagmannsretten til at A har foreldre i Norge, men at han for øvrig er uten jobb, inntekter eller fast bolig i Norge. Det er i tillegg vist til at polske myndigheter har bedt om innsyn i etterforskningsmaterialet til norsk politi, og at en mulig polsk straffesak på dette grunnlag kan gi A en sterk motivasjon for å unndra seg forfølgning der. Lagmannsretten uttaler videre at A trolig vil ha evne til unndragelse og viser til hans opphold i Syria og at han har kontakter som ville kunne hjelpe ham i så måte.
- (11) Ankeutvalget peker på at det må være konkrete holdepunkter for unndragelsesfare, selv om det ikke kreves sannsynlighetsovervekt i så måte. Når lagmannsretten har funnet at det ikke foreligger momenter som nevnt i § 106 a første ledd, må det kreves at det foreligger andre forhold som etter en totalvurdering gir tilsvarende indikasjon på unndragelsesfare som de momentene som er nevnt i bestemmelsen.
- (12) Lagmannsrettens vektlegging av As opphold i Syria, kan tyde på at lagmannsretten har lagt til grunn at han vil kunne reise dit for å unndra seg. Reise til andre land – i alle fall utenfor Schengenområdet – er imidlertid ikke relevant ved vurderingen av unndragelsesfare, som jo nettopp knytter seg til vurderingen av om det er fare for at utlendingen vil motsette seg å reise ut av Norge. Det er dessuten ved vurderingen ikke tatt hensyn til at A er polsk statsborger og at han har en kone som etter det opplyste er utvist til Polen, og hvilken betydning dette vil kunne ha for unndragesspørsmålet.
- (13) Ankeutvalget finner på denne bakgrunn at lagmannsrettens begrunnelse ikke i tilstrekkelig grad godtgjør at kravene til unndragelsesfare som følger av utlendingsloven § 106 a, er oppfylt. Kjennelsen må da oppheves.
- (14) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Ragnhild Noer
(sign.)

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Wenche Elizabeth Arntzen
(sign.)

Riktig utskrift: